

**ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ
(องค์การมหาชน)**

**การดำเนินงานเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง
ของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ 2564**

1. ความหมายความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

2. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงาน ที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)

2. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

3. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

3. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงานต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

4. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงขององค์กร

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งมีขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามข้อ 2.

เมื่อคัดเลือกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

4.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

กระบวนการ/งาน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
กระบวนการการจัดซื้อ จัดจ้างพัสดุ	1. มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่ มาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อ กำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง (TOR) ดังกล่าว มา ให้คณะกรรมการพิจารณาลงนามเป็น ผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ ให้กับบริษัทหรือผู้ที่มาเป็นคู่สัญญา		✓
	2. มีการลือคสเปคหรือมีการกำหนด เงื่อนไขที่มีลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาส ให้มีการแข่งขัน		✓

4.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงมีรายละเอียด ดังนี้

	สถานะสีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ
	สถานะสีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
	สถานะสีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการ ควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ
	สถานะสีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอกที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

กระบวนการ/งาน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	1. มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการ พิจารณาลงนามเป็นผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา	✓			
	2. มีการลือคสเปคหรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	✓			

4.3. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ 3 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ 1 หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ 3 หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย ในระดับที่รุนแรง

ระดับ 2 หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ 1 หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ 3 SCORING ที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
	3	2	1	3	2	1	
1. กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างพัสดุ: มีการประสานกับ บริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็น คู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อ กำหนดคุณลักษณะหรือ ขอบเขตงาน (TOR) และนำ ร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะ กรรม การพิจารณาลงนาม เป็นผู้กำหนด อาจเป็นการ เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา		2			2		4
2. กระบวนการจัดซื้อจัด จ้างพัสดุ: มีการลือคสเปค หรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มี ลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาส ให้มีการแข่งขัน		2			2		4

**แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ**

ตารางที่ 3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอน รอง SHOULD
มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็น คู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ หรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการ การพิจารณาลงนาม เป็นผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับ บริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา	✓	
มีการลือสเปคหรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มี ลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	✓	

ตารางที่ 3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับ ดูแล พันธมิตร ภาครีหรือข่าย		✓	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		✓	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		✓	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		✓	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth		✓	

4.4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
<p>1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>พัสดุ: มีการประสานกับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการ การพิจารณาลงนามเป็นผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา</p>	ดี	✓		
<p>2. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>พัสดุ: มีการลือคสเปคหรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะกีดกัน ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน</p>	ดี	✓		

4.5. แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ 2564

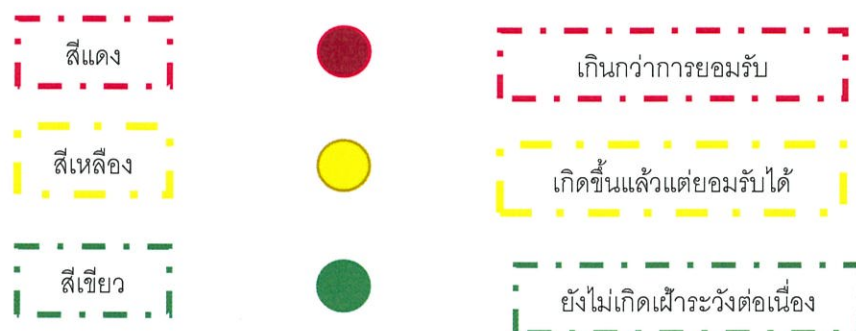
ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
1.	มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการพิจารณาลงนามเป็นผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา	- สื่อสารแนวทางและขั้นตอนการจัดทำคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ - สื่อสารบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการผู้ทำหน้าที่กำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง
2.	มีการล่อลวงหรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	- การจัดทำคุณลักษณะและขอบเขตงาน (TOR) ให้ดำเนินงานเป็นไปตาม “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560” อย่างเคร่งครัด

4.6. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ตารางที่ 6 ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
1.	- สื่อสารแนวทางและขั้นตอนการจัดทำคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ - สื่อสารบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการผู้ทำหน้าที่กำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง - การจัดทำคุณลักษณะและขอบเขตงาน (TOR) ให้ดำเนินงานเป็นไปตาม “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560” อย่างเคร่งครัด	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ : มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) และนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการพิจารณาลงนามเป็นผู้กำหนด อาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทหรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญา	✓		
		กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ : มีการล่อลวงหรือมีการกำหนดเงื่อนไขที่มีลักษณะกีดกันไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	✓		

สถานะสี	นิยาม
สีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ที่ ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง <3
สีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > 3

4.7. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 7 ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	จัดให้มีการสื่อสารแนวทางและขั้นตอนการกำหนด คุณลักษณะหรือขอบเขตงาน (TOR) ที่ถูกต้อง และเป็นไปตาม “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560”

4.8. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 8 ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

■ ความเสี่ยงระดับต่ำ ■ ความเสี่ยงระดับปานกลาง ■ ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง
1.	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ	ไม่มี	ไม่มี

4.9. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ 9 ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานที่ประเมิน ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ
โอกาส/ความเสี่ยง	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) การควบคุม : ตรวจสอบการปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดซื้อ/จัดจ้าง การเบิกจ่าย เป็นต้น
ผลการดำเนินงาน	ผลการดำเนินการ ไตรมาส 2 ยังไม่พบเหตุการณ์ที่เป็นผลจากการไม่ปฏิบัติตาม พรบ.กฏ ระเบียบ ข้อบังคับการเงิน การคลังและการจัดซื้อจัดจ้าง